

WYROK TRYBUNAŁU (pierwsza izba)

z dnia 2 kwietnia 2009 r. *

W sprawie C-431/07 P

mającej za przedmiot odwołanie w trybie art. 56 statutu Trybunału Sprawiedliwości,
wniesione w dniu 18 września 2007 r.,

Bouygues SA, z siedzibą w Paryżu (Francja)

Bouygues Télécom SA, z siedzibą w Boulogne-Billancourt (Francja)

reprezentowane przez adwokatów F. Sureau, D. Théophile'a, S. Perrotet, A. Bénabenta,
J. Vogela oraz L. Vogela,

strona skarżąca,

* Język postępowania: francuski.

w której drugą stroną są:

Komisja Wspólnot Europejskich, reprezentowana przez C. Giolita, działającego w charakterze pełnomocnika, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

strona pozwana w pierwszej instancji,

Republika Francuska, reprezentowana przez G. de Bergues'a oraz O. Christmann i A.L. Vendrolini, działających w charakterze pełnomocników,

Orange France SA, reprezentowana przez adwokatów S. Hautbourga, S. Quessona oraz L. Olze Moreno,

Société française du radiotéléphone — SFR, reprezentowana przez adwokata A. Vincenta oraz C. Vajdę, QC,

interwenienci w pierwszej instancji,

TRYBUNAŁ (pierwsza izba),

w składzie: P. Jann, prezes izby, M. Ilešič, A. Tizzano (sprawozdawca), A. Borg Barthet i J.J. Kasel, sędziowie,

rzecznik generalny: V. Trstenjak,
sekretarz: M.A. Gaudissart, kierownik wydziału,

uwzględniając procedurę pisemną i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 11 września 2008 r.,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 8 października 2008 r.,

wydaje następujący

Wyrok

- 1 W odwołaniu spółki Bouygues Télécom SA (zwana dalej „Bouygues Télécom”) oraz Bouygues SA wnoszą do Trybunału o uchylenie wyroku Sądu Pierwszej Instancji Wspólnot Europejskich z dnia 4 lipca 2007 r. w sprawie T-475/04 Bouygues i Bouygues Télécom przeciwko Komisji, Zb.Orz. s. II-2097 (zwanego dalej „zaskarżonym wyrokiem”), w którym Sąd oddalił skargę o stwierdzenie nieważności decyzji Komisji z dnia 20 lipca 2004 r. dotyczącej zmiany opłat należnych od Orange i SFR z tytułu udzielenia licencji na UMTS (Universal Mobile Telecommunication System) (Pomoc państwa NN 42/2004 — Francja) (zwanej dalej „sporną decyzją”).

Wspólnotowe ramy prawne

- 2 Dyrektywa 97/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 10 kwietnia 1997 r. w sprawie wspólnych przepisów ramowych dotyczących ogólnych zezwoleń i indywi-

dualnych licencji w dziedzinie usług telekomunikacyjnych (Dz.U. L 117, s. 15), obowiązująca w czasie zajścia okoliczności faktycznych leżących u podstawy sporu, przewiduje w art. 8 ust. 4:

„Państwa członkowskie mogą zmienić warunki zawarte w indywidualnej licencji w obiektywnie uzasadnionych przypadkach i pod warunkiem zachowania zasady proporcjonalności. Dokonując tego, państwa członkowskie zgłaszają ten zamiar we właściwy sposób i pozwalają zainteresowanym stronom na przedstawienie ich stanowiska w kwestii proponowanych zmian” [tłumaczenie nieoficjalne, podobnie jak wszystkie cytaty z tej dyrektywy poniżej].

3 Artykuł 9 ust. 2 tiret pierwsze tej dyrektywy ma następujące brzmienie:

„Jeśli państwo członkowskie zamierza udzielić indywidualnych licencji:

— udziela ich zgodnie z otwartymi, niedyskryminacyjnymi i przejrzystymi procedurami, które są jednakowe dla wszystkich kandydatów, chyba że istnieje obiektywny powód, aby traktować ich w różny sposób [...]”.

4 Artykuł 10 ust. 3 wymienionej dyrektywy stanowi:

„Państwa członkowskie udzielają licencji indywidualnych w oparciu o obiektywne, niedyskryminacyjne, przejrzyste, proporcjonalne i szczegółowe kryteria wyboru. Podczas każdej selekcji należy uwzględniać konieczność sprzyjania rozwojowi konkurencji i dążenia do osiągnięcia jak największych korzyści po stronie użytkowników”.

5 Artykuł 11 dyrektywy 97/13 stanowi:

„1. Państwa członkowskie zagwarantują, by wszelkie opłaty nakładane na przedsiębiorstwa z tytułu procedury wydawania zezwoleń miały na celu jedynie pokrycie kosztów administracyjnych poniesionych w procesie wydawania, zarządzania, kontroli i stosowania odpowiednich indywidualnych zezwoleń. Opłaty związane z indywidualnym zezwoleniem powinny być proporcjonalne do nakładu pracy i podlegają publikacji w odpowiedni i wystarczająco szczegółowy sposób, by umożliwić łatwy do nich dostęp.

2. Bez szkody dla ust. 1 w przypadku niedostatecznych zasobów, państwa członkowskie mogą zezwolić krajowym organom regulacyjnym na pobieranie opłat w celu uwzględnienia konieczności zapewnienia optymalnego wykorzystania tych zasobów. Wspomniane opłaty nie są dyskryminacyjne i uwzględniają zwłaszcza konieczność sprzyjania rozwojowi innowacyjnych usług i konkurencji”.

6 Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 128/1999/WE z dnia 14 grudnia 1998 r. dotycząca skoordynowanego wprowadzenia we Wspólnocie systemu łączności ruchomej i bezprzewodowej (UMTS) trzeciej generacji (Dz.U. 1999, L 17, s. 1), która pozostawała w mocy w czasie zaistnienia okoliczności faktycznych leżących u podstawy sporu, zgodnie z brzmieniem art. 1 miała na celu „ułatwienie szybkiego i skoordynowanego wprowadzania we Wspólnocie kompatybilnych sieci i usług UMTS [...]” [tłumaczenie nieoficjalne, podobnie jak wszystkie cytaty z tej decyzji poniżej].

7 Artykuł 3 ust. 1 tej decyzji stanowił:

„Państwa członkowskie podejmują wszelkie konieczne działania zgodnie z art. 1 dyrektywy 97/13 w celu skoordynowanego i stopniowego wprowadzenia na ich terytorium usług UMTS najpóźniej do dnia 1 stycznia 2002 r. [...]”.

Okoliczności powstania sporu

- 8 W dniu 28 lipca 2000 r. francuski minister przemysłu, poczty i telekomunikacji ogłosił przetarg w celu udzielenia czterech licencji na wprowadzenie we Francji metropolitalnej systemów łączności ruchomej i bezprzewodowej UMTS. Ostateczny termin składania ofert został wyznaczony na dzień 31 stycznia 2001 r., natomiast oferenci mogli wycofać swoje oferty do dnia 31 maja 2001 r.
- 9 Zważywszy że zostały złożone wyłącznie dwie oferty, mianowicie spółki Société française du radiotéléphone — SFR (zwanej dalej „SFR”) oraz spółki France Télécom mobiles, przekształconej kilka miesięcy później w Orange France SA (zwanej dalej „Orange”), konieczne wydało się władzom francuskim ogłoszenie nowego przetargu w celu zapewnienia rzeczywistej konkurencji.
- 10 W dwóch pismach z dnia 22 lutego 2001 r. o identycznej treści minister gospodarki i finansów oraz sekretarz stanu w ministerstwie przemysłu zapewnili kierownictwo SFR i Orange, że „szczegółowe sposoby przeprowadzania uzupełniających przetargów [...] gwarantują równe traktowanie operatorów, którym ostatecznie zostaną udzielone licencje”.
- 11 Nie oczekując na wszczęcie uzupełniającej procedury przetargowej, dwie pierwsze licencje UMTS zostały udzielone SFR i Orange w drodze dwóch zarządzeń z dnia 18 lipca 2001 r. Obie licencje wymagały uiszczenia opłaty o całkowitej wysokości 4 954 593 000 EUR, płatnej w ratach, z których pierwsza była płatna w dniu 31 września 2001 r., a ostatnia w dniu 30 czerwca 2016 r.
- 12 W następstwie przeprowadzenia uzupełniającej procedury przetargowej w dniu 3 grudnia 2002 r. udzielono trzeciej licencji Bouygues Télécom. Wobec braku innych ofert czwarta licencja nie została udzielona.

- 13 Udzielenie trzeciej licencji pociągało za sobą dokonanie opłaty składającej się z dwóch części - pierwszej, o stałej wartości w wysokości 619 209 795,27 EUR, płatnej dnia 30 września w roku udzielenia licencji lub przy jej wydaniu, jeżeli nastąpiło po tej dacie, i drugiej, o zmiennej wartości, uiszczanej corocznie do dnia 30 czerwca, z tytułu korzystania z częstotliwości w roku poprzednim, i określonej jako odsetek obrotu uzyskanego dzięki tym częstotliwościom.
- 14 Poza tym w dwóch następnych zarządzeniach z dnia 3 grudnia 2002 r. (JORF z dnia 12 grudnia 2002 r., s. 20498 i 20499), dotyczących odpowiednio SFR i Orange minister wykonujący obowiązki ministra przemysłu wprowadził zmiany do przepisów dotyczących opłat za korzystanie i zarządzanie częstotliwościami, wydając przepisy identyczne z mającymi zastosowanie do Bouygues Télécom, opisane w poprzednim punkcie niniejszego wyroku.
- 15 W dniu 31 stycznia 2003 r. Komisja Wspólnot Europejskich w następstwie złożonej przez wnoszące odwołanie skargi dotyczącej ogółu środków pomocowych przyjętych przez władze francuskie na rzecz France Télécom wszczęła postępowanie wyjaśniające z art. 88 ust. 2 WE w odniesieniu do niektórych z tych środków, pośród których nie znajdował się środek polegający na zrównaniu opłat należnych od SFR i Orange z opłatami ustalonymi w stosunku do Bouygues Télécom.
- 16 W spornej decyzji Komisja rozstrzygnęła na mocy art. 88 o niepodnoszeniu sprzeciwu wobec przywołanego środka polegającego na zrównaniu wspomnianych opłat, ponieważ nie zawierał on elementów pomocy w rozumieniu art. 87 ust. 1 WE.
- 17 W dniu 24 listopada 2004 r. wnoszące odwołanie wniosły do Sądu skargę zmierzającą do stwierdzenia nieważności spornej decyzji.

Zaskarżony wyrok

- 18 W uzasadnieniu skargi o stwierdzenie nieważności wnoszące odwołanie powołały w szczególności dwa zarzuty oparte z jednej strony na naruszeniu przez Komisję art. 87 ust. 1 WE, ponieważ zmiana wysokości opłat należnych od Orange i SFR stanowiła ich zdaniem pomoc państwa w rozumieniu art. 88 ust. 2 WE, a z drugiej strony na naruszeniu art. 88 ust. 2 WE z uwagi na fakt, że sprawa powodująca poważne trudności formalnego postępowania wyjaśniającego przewidzianego w art. 88.
- 19 Sąd rozpoznał oba zarzuty łącznie, ustosunkowując się wyłącznie do kwestii istnienia poważnych trudności. W pkt 93 zaskarżonego wyroku uznał, że gdyby takie trudności pojawiły się, stwierdzenie nieważności decyzji mogło mieć miejsce jedynie na tej podstawie, że nie zostało przeprowadzone kontrydykcyjne i pogłębione badanie przewidziane przez traktat WE, nawet jeśli nie wykazano, że ocena merytoryczna dokonana przez Komisję zawierała błędne ustalenia co do prawa i co do okoliczności faktycznych.
- 20 W ramach tego badania, w pkt 95–126 zaskarżonego wyroku, Sąd po pierwsze odrzucił argumenty zmierzające do wykazania istnienia oddziaływującej selektywnie korzyści o charakterze tymczasowym, z której skorzystały Orange i SFR, z uwagi na fakt, że dwie pierwsze licencje UMTS zostały udzielone tym dwóm spółkom, zanim Bouygues Télécom uzyskała licencję trzecią. Uznał on również w pkt 126 tego wyroku, że tego rodzaju ocena nie stanowiła o istnieniu poważnych trudności.
- 21 W tym względzie Sąd stwierdził na wstępie, w pkt 100 i 106 zaskarżonego wyroku, że wspomniane licencje miały wartość gospodarczą i że w konsekwencji należy przyznać rację skarżącym, że władze francuskie, zmniejszając opłaty należne od Orange i SFR, zrezygnowały ze znacznych wpływów na rzecz państwa.

- 22 Niemniej jednak Sąd wskazał następnie w pkt 107 zaskarżonego wyroku, że wierzytelności, jakie służyły państwu francuskiemu względem Orange i SFR, od których realizacji ono odstąpiło, nie miały charakteru pewnego. W istocie bowiem „z jednej strony w ramach procedury dotyczącej pierwszego przetargu dwaj wspomniani operatorzy mogli wycofać swoje oferty do dnia 31 maja 2001 r., gdyby nie zapewniono ich, że będą traktowani na równi z innymi operatorami [...], a z drugiej strony nadal mogli oni zrezygnować z licencji i w konsekwencji przestać uiszczać opłatę, w szczególności jeśli uważali, że są ofiarami nierównego traktowania w porównaniu z Bouygues Télécom”.
- 23 Sąd stwierdził ponadto w pkt 111 zaskarżonego wyroku, że odstąpienie od dochodzenia przedmiotowych wierzytelności w każdym razie nie mieści się w definicji pomocy państwa z uwagi na cechy szczególne prawa wspólnotowego w dziedzinie telekomunikacji względem wspólnego prawa w dziedzinie pomocy państwa.
- 24 Wreszcie Sąd w pkt 113 i 116 zaskarżonego wyroku orzekł, że o ile istnieje obiektywna różnica pomiędzy z jednej strony sytuacją Orange i SFR, a z drugiej strony — Bouygues Télécom, jeśli chodzi o moment, w którym zostały im udzielone licencje, to problemy związane z technologią UMTS oraz z sytuacją gospodarczą, niesprzyjającą jej rozwojowi uniemożliwiłyby pierwszym licencjobjorcom dostęp do rynku, a tym samym czerpanie w praktyce korzyści z wcześniejszego udzielenia licencji.
- 25 W każdym razie, w pkt 123 zaskarżonego wyroku Sąd stwierdził, że „korzyść teoretycznie przyznana Orange i SFR była jedynym środkiem pozwalającym uniknąć — z naruszeniem dyrektywy 97/13 — wydania środka, który ze względu na istotną różnicę pomiędzy dwoma systemami opłat kolejno ustanowionych przez władze krajowe byłby dyskryminacyjny względem tych dwóch operatorów, podczas gdy z jednej strony w momencie spornej zmiany z uwagi na opóźnienie Orange i SFR w uruchomieniu ich usług UMTS żaden z operatorów nie był obecny na rynku [...] i podczas gdy z drugiej strony cechy charakterystyczne licencji trzech operatorów konkurujących ze sobą były identyczne”.

- 26 Po drugie w pkt 127–156 zaskarżonego wyroku Sąd oddalił zarzuty wnoszących odwołanie zmierzające do wykazania, że zmiana wysokości opłat naruszała zasadę niedyskryminacji, i uznał, że ocena poszanowania tej zasady nie stanowiła poważnej trudności wymagającej wszczęcia postępowania wyjaśniającego przewidzianego w art. 88 WE.
- 27 Po pierwsze, w pkt 134 i 136 zaskarżonego wyroku Sąd orzekł, że pomimo sposobu, w jaki faktycznie przebiegała organizacja procedury, procedura udzielania licencji na UMTS stanowiła jedną całość zmierzającą do udzielenia czterech licencji, oraz że w konsekwencji zasada niedyskryminacji winna była mieć łączne zastosowanie do dwóch następujących po sobie przetargów.
- 28 Po drugie, w pkt 148 zaskarżonego wyroku Sąd uznał, że treść trzech licencji była identyczna i że skoro żaden operator nie miał w dniu zmiany wysokości opłat należnych od Orange i SFR dostępu do rynku, przyjęte rozstrzygnięcie, polegające na zmianie z mocą wsteczną wysokości opłat, pozwoliło władzom francuskim nie tylko na zapewnienie równości traktowania trzech zainteresowanych operatorów, ale również uniknięcie opóźnień w rozpoczęciu świadczenia usług UMTS, których dotyczy dyrektywa 97/13.
- 29 Po trzecie, w pkt 157 i 158 zaskarżonego wyroku Sąd orzekł również, że ani złożoność sprawy, ani czas trwania postępowania przed Komisją nie miały takiego charakteru, by wywodzić stąd, że środek polegający na zrównaniu wysokości opłat stanowił poważną trudność.
- 30 Na podstawie tych uwag Sąd oddalił skargę.

Żądania stron

31 W odwołaniu wnoszące odwołanie wnoszą do Trybunału o:

- uchylenie wyroku i przekazanie sprawy Sądowi do ponownego rozpoznania z uwzględnieniem stanowiska prawnego zajętego przez Trybunał;

- obciążenie Komisji kosztami postępowania.

32 Komisja, podobnie jak Republika Francuska, Orange i SFR wnoszą o oddalenie odwołania i obciążenie wnoszących odwołanie kosztami postępowania.

W przedmiocie wniosku o ponowne otwarcie procedury ustnej

33 Pismem złożonym w sekretariacie w dniu 17 listopada 2008 r. wnoszące odwołanie na podstawie art. 61 regulaminu postępowania wniosły do Trybunału o ponowne otwarcie procedury ustnej.

34 W uzasadnieniu wniosku podnoszą, że niektóre kwestie podniesione przez rzecznik generalną w opinii mają nowy charakter i mogą wpłynąć na orzeczenie Trybunału.

35 W tym względzie należy przypomnieć, że Trybunał może z urzędu, na wniosek rzecznika generalnego lub na wniosek stron, zarządzić otwarcie procedury ustnej na nowo, stosownie do art. 61 regulaminu Trybunału, jeżeli uzna, że sprawa nie została dostatecznie wyjaśniona lub że podstawą rozstrzygnięcia będzie argument, który nie był przedmiotem dyskusji stron (zob. w szczególności postanowienie z dnia 4 lutego 2000 r. w sprawie C-17/98 Emesa Sugar, Rec. s. I-665, pkt 18; wyroki: z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie C-181/02 P Komisja przeciwko Kvaerner Warnow Werft, Rec. s. I-5703, pkt 25; z dnia 26 czerwca 2008 r. w sprawie C-284/06 Burda, Zb.Orz. s. I-4571, pkt 37).

36 Niemniej jednak w niniejszej sprawie, wysłuchawszy rzecznik generalnej, Trybunał uznał, że dysponuje wszelkimi danymi koniecznymi, aby orzec w przedmiocie wniesionego przez stronę skarżącą odwołania, oraz że te dane były przedmiotem prowadzonego przed nim sporu. W konsekwencji należy oddalić wniosek o ponowne otwarcie procedury ustnej.

W przedmiocie odwołania

37 W uzasadnieniu odwołania wnoszące odwołanie powołują cztery zarzuty oparte odpowiednio na naruszeniu obowiązku uzasadnienia, naruszeniu prawa poprzez brak stwierdzenia zaistnienia poważnych trudności, błędnej subsumcji stanu faktycznego oraz wielokrotnego błędnego stosowania art. 87 WE.

W przedmiocie zarzutu pierwszego, opartego na naruszeniu obowiązku uzasadnienia stosowania wyjątku opartego na charakterze i strukturze systemu

Argumentacja stron

- 38 W pierwszym zarzucie wnoszące odwołanie przypisują Sądowi niedostateczne uzasadnienie zastosowania w niniejszym przypadku wyjątku opartego na charakterze i strukturze systemu wyłączającego stosowanie zasady, zgodnie z którą rozróżnienie faworyzujące jednego operatora lub wielu operatorów jest cechą konieczną korzyści działającej selektywnie. Ujmując rzecz w sposób bardziej szczegółowy, zaskarżony wyrok nie zawierał dostatecznie wyraźnego uzasadnienia, ani w odniesieniu do treści tego wyjątku, ani względem istnienia związku przyczynowego pomiędzy tym wyjątkiem a rezygnacją z zasobów państwowych o znacznej wartości.
- 39 W szczególności skarżący przywołują różne argumenty, które ich zdaniem uzasadniają odwołanie w niniejszej sprawie do pojęcia struktury systemu, mianowicie do stosunku przepisów szczególnych, jakimi są przepisy wspólnotowe w dziedzinie telekomunikacji do mających charakter ogólny przepisów prawa wspólnotowego w zakresie pomocy państwa, konieczności przestrzegania terminu początkowego z dnia 1 stycznia 2002 r., przewidzianego w art. 3 ust. 1 decyzji nr 128/1999, lub poszukiwania czterech operatorów, aby zapewnić wystarczającą konkurencję. Niemniej jednak wnoszące odwołanie uważają, że żaden z tych argumentów nie miał charakteru decydującego lub w każdym razie nie został dostatecznie uzasadniony przez Sąd.
- 40 Komisja, Republika Francuska, Orange i SFR twierdzą natomiast, że zaskarżony wyrok został wystarczająco uzasadniony w tym zakresie, obszernie odwołując się w celu oceny przywołanego wyjątku do ram prawnych oraz pozostającego w związku orzecznictwa.
- 41 Komisja i SFR twierdzą, że ocena tych argumentów przywołanych przez wnoszące odwołanie jest częścią analizy zasadności wyroku, a nie faktu, czy obowiązek

uzasadnienia został należycie spełniony. Republika Francuska podnosi w tym zakresie, że wbrew twierdzeniom wnoszących odwołanie tego rodzaju argumenty są całkowicie spójne i wzajemnie się uzupełniają.

Ocena Trybunału

- 42 Należy w tym miejscu przypomnieć, że spoczywający na Sądzie na mocy art. 36 i art. 53 akapit pierwszy statutu Trybunału Sprawiedliwości obowiązek uzasadnienia nie nakazuje Sądowi dokonania wyjaśnienia, które podejmuje w sposób wyczerpujący punkt po punkcie argumentację przedstawioną przez strony sporu. Uzasadnienie może zatem być dorozumiane, pod warunkiem że umożliwia ono zainteresowanym poznanie powodów, dla których podjęte zostały dane środki, a właściwemu sądowi dostarcza elementów wystarczających dla dokonania kontroli (wyroki: z dnia 18 maja 2006 r. w sprawie C-397/03 P Archer Daniels Midland i Archer Daniels Midland Ingredients przeciwko Komisji, Zb.Orz. s. I-4429, pkt 60; z dnia 8 lutego 2007 r. w sprawie C-3/06 P Groupe Danone przeciwko Komisji, Zb.Orz. s. I-1331, pkt 46).
- 43 Należy zatem stwierdzić, że w niniejszej sprawie Sąd wskazał powody, dla których uznał, że umorzenie spornych wierzytelności nie mieści się w ramach pojęcia pomocy państwa niezgodnej z prawem wspólnotowym z powodu struktury systemu prawa w dziedzinie telekomunikacji.
- 44 W istocie Sąd, zwłaszcza w pkt 108 i 110 zaskarżonego wyroku, wyjaśnił obszernie charakterystykę wspólnotowych ram prawnych obowiązujących w dziedzinie usług telekomunikacyjnych, które ustanowione zostały w dyrektywie 97/13 i w decyzji nr 128/1999. W szczególności orzekł, że ramy te wymagają, by państwa członkowskie, zachowując swobodę w wyborze procedury udzielania licencji UMTS, przestrzegały zasady równego traktowania operatorów, biorąc pod uwagę moment wejścia każdego z operatorów na rynek.

45 Ponadto zgodnie z pkt 109 zaskarżonego wyroku, zgodnie z istniejącą już wykładnią wspólnotową art. 11 ust. 2 przytoczonej dyrektywy, opłaty nałożone na różnych operatorów muszą być równoważne pod względem gospodarczym.

46 Wynika stąd, zdaniem Sądu, że władze francuskie w okolicznościach niniejszej sprawy nie miały innej możliwości jak zmniejszyć wysokość opłat należnych od Orange i SFR, a tym samym umorzyć wierzytelności będące przedmiotem sprawy, tak aby kwotę tę zrównać z wartością opłaty należnej od Bouygues Télécom.

47 Stąd też jasno wynika z pkt 108–110, że okoliczności uzasadniające w niniejszej sprawie zastosowanie wyjątku opartego na strukturze systemu, mianowicie na spoczywającym na władzach krajowych obowiązku przestrzegania szczegółowych wymogów prawa wspólnotowego w dziedzinie telekomunikacji w zakresie równości traktowania, zostały przez Sąd jasno rozpoznane.

48 Poza tym inne argumenty, na które powołały się wnoszące odwołanie, wynikają z błędnej interpretacji zaskarżonego wyroku.

49 W istocie bowiem, wbrew temu, co twierdzą wnoszące odwołanie, po pierwsze Sąd w żaden sposób nie zbadał konieczności przestrzegania terminu początkowego z dnia 1 stycznia 2002 r. przewidzianego w art. 3 ust. 1 decyzji nr 128/1999, będącego datą wprowadzenia usług UMTS na terytorium państw członkowskich, jako cechy szczególnej systemu. W rzeczywistości uwzględnił on tę okoliczność w pkt 141 zaskarżonego wyroku jedynie, aby ocenić powody, dla których władze francuskie zdecydowały o niewszczynaniu ab initio procedury przetargowej.

- 50 Po drugie z pkt 11 i 138 zaskarżonego wyroku wynika wyraźnie, że konieczność dokonania „wyb[oru] takiej liczby operatorów, która wystarczyłaby do zapewnienia skutecznej konkurencji w tym sektorze”, została wzięta pod uwagę przez Sąd nie jako cecha charakterystyczna systemu, ale wyłącznie jako przyczynek do podsumowania, że pierwszy przetarg nie zakończył się zadawalającym rezultatem, mając na względzie konieczność zapewnienia konkurencji w danym sektorze, oraz że w konsekwencji należy poszukiwać innych operatorów.
- 51 Wreszcie jeśli chodzi o niedostateczne uzasadnianie zaskarżonego wyroku w zakresie istnienia związku przyczynowego pomiędzy charakterem systemu a umorzeniem wierzytelności wobec Orange i SFR, wystarczy wskazać, że Sąd w pkt 123 przywołanego wyroku określił powody, dla których stwierdził istnienie tego rodzaju związku przyczynowego, orzekając, że ponieważ trzy licencje UMTS miały identyczny charakter, utrzymanie pierwotnej kwoty opłat należnych od Orange i SFR bezwzględnie prowadziłyby, z uszczerbkiem dla tych ostatnich, do naruszenia szczególnych zobowiązań w zakresie równego traktowania na gruncie wspólnotowego prawa w dziedzinie telekomunikacji.
- 52 Mając na względzie powyższe uwagi, należy stwierdzić, że uzasadnienie zaskarżonego wyroku odpowiada prawnym wymogom umożliwiającym zrozumienie powodów, dla których sąd orzekł, że ze względu na strukturę systemu obniżenie wysokości opłat należnych od Orange i SFR, a tym samym umorzenie służących wobec nich wierzytelności, nie może być uznane za pomoc państwa.
- 53 Zarzut pierwszy należy zatem oddalić jako bezzasadny.

W przedmiocie zarzutu drugiego, opartego na braku istnienia poważnych trudności

Argumentacja stron

- 54 W ramach zarzutu drugiego wnoszące odwołanie podnoszą, że Sąd pomylił ocenę istnienia poważnych trudności z oceną zasadności spornej decyzji. W szczególności w celu ustalenia, czy Komisja nie miała obowiązku wszczęcia pogłębionego postępowania wyjaśniającego, Sąd ograniczył się do dodania w sposób formalny, z końcem badania zasadności każdego z zarzutów powołanych przez strony, że badanie to nie stanowi o istnieniu poważnych trudności.
- 55 W rzeczywistości zajście istotnych trudności zostało potwierdzone faktem, że w zaskarżonym wyroku Sąd zastąpił własną ocenę wielu złożonych kwestii oceną Komisji, odrzucając w części analizę zawartą w spornej decyzji.
- 56 Komisja kwestionuje dopuszczalność tego zarzutu, ponieważ nie został on podniesiony w postępowaniu w pierwszej instancji. Republika Francuska twierdzi, że w postępowaniu przez Sądem wnoszące odwołanie powołały zarzut konieczności wszczęcia formalnego postępowania wyjaśniającego dotyczącego pomocy, przewidzianego w art. 88 WE jedynie tytułem żądania ewentualnego.
- 57 Co się tyczy zasadności sprawy, Komisja, Republika Francuska, SFR i Orange podnoszą, że stanowisko przyjęte przez Sąd jest poprawne pod względem prawnym i nie wynika z pomyłki. Komisja dodaje, że okoliczności, na których oparł się Sąd, są identyczne z podstawami spornej decyzji. Dowodzi to faktu, że dowody te były wystarczające, by orzec w przedmiocie kwestii, do których odwoływały się wnoszące odwołanie.

- 58 Odnosząc się do argumentu, jakoby Sąd miał odrzucić analizę Komisji, Republika Francuska twierdzi, że Sąd nie zastąpił oceny Komisji własną oceną, skoro zaskarżony wyrok jest w znacznej części oparty na analizie zawartej w spornej decyzji. Komisja, SFR i Orange są zdania poza tym, że różne oceny dokonane przez Sąd zmierzały wyłącznie do ustosunkowania się do argumentów przywołanych przez wnoszące odwołanie w skardze. W szczególności SFR dodaje, że Sąd nie mógł zbadać braku istnienia poważnych trudności, nie dokonując pogłębionej analizy dowodów, którymi dysponowała Komisja. W każdym razie jej zdaniem tego rodzaju argumentacja jest nie tylko niedopuszczalna, ale również nie pozwala na ustalenia, w jaki sposób różnica pomiędzy oceną Sądu a Komisji może mieć skutki dla istnienia poważnych trudności i ważności zaskarżonego wyroku.

Ocena Trybunału

- 59 Należy na wstępie wskazać, wbrew temu, co utrzymuje Komisja, że omawiany zarzut nie kwestionuje ważności spornej decyzji, ale zarzuca Sądowi błędne stosowanie prawa w ramach analizy treści decyzji zmierzającej do stwierdzenia istnienia poważnych trudności.
- 60 Wynika stąd, że zarzut drugi jest dopuszczalny.
- 61 Odnosząc się do zasadności tego zarzutu, należy przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem postępowanie przewidziane w art. 88 ust. 2 WE jest nieodzowne w przypadku, gdy Komisja napotka poważne trudności w ocenie zgodności pomocy ze wspólnym rynkiem. Komisja nie może zatem poprzestać na wstępnym badaniu, o którym mowa w art. 88 ust. 3 WE, w celu wydania korzystnej decyzji w sprawie pomocy, chyba że po pierwszym badaniu dojdzie do przekonania, iż pomoc ta jest zgodna ze wspólnym rynkiem. Jeśli natomiast to pierwsze badanie prowadzi Komisję do odmiennego przekonania lub nawet jeśli nie pozwala ono na wyjaśnienie wszystkich wątpliwości powstałych w czasie badania zgodności tej pomocy ze wspólnym rynkiem,

Komisja ma obowiązek zebrania wszelkich niezbędnych opinii i wszczęcia w tym celu postępowania, o którym mowa w art. 88 ust. 2 WE (zob. w szczególności wyroki: z dnia 19 maja 1993 r. w sprawie C-198/91 Cook przeciwko Komisji, Rec. s. I-2487, pkt 29; z dnia 2 kwietnia 1998 r. w sprawie C-367/95 P Komisja przeciwko Sytraval i Brink's France, Rec. s. I-1719, pkt 39; z dnia 17 lipca 2008 r. w sprawie C-521/06 P Athinaiki Techniki przeciwko Komisji, Zb.Orz. s. I-5829, pkt 34).

62 W niniejszej sprawie, jak wynika również z samego tytułu omawianej części wyroku, która dotyczy „zarzutów drugiego i trzeciego, opartych odpowiednio na naruszeniu art. 87 ust. 1 WE i art. 88 ust. 2 WE”, Sąd zbadał w pkt 95–160 zaskarżonego wyroku zarzut drugi powołany w skardze, oparty na naruszeniu art. 87 ust. 1 WE, a dotyczący wykładni pojęcia korzyści działającej selektywnie i zasady niedyskryminacji, łącznie z trzecim zarzutem skargi opartym na naruszeniu art. 88 ust. 2 WE polegającym na zaniechaniu przez Komisję wszczęcia formalnego postępowania wyjaśniającego, nawet jeśli analiza środka polegającego na wyrównaniu opłat powodowała poważne trudności.

63 Podejście to jest uzasadnione z uwagi na fakt, że ponieważ — jak na to wskazała rzecznik generalna w pkt 208 i 214 opinii — pojęcie poważnych trudności ma obiektywny charakter, ustalenie w przedmiocie istnienia takich trudności powinno być dokonywane zarówno w świetle okoliczności przyjęcia spornego środka, jak również ocen, na których oparła się Komisja (zob. w tym zakresie ww. wyrok w sprawie Cook przeciwko Komisji, pkt 30, 31).

64 Sąd przeprowadził tego rodzaju badanie, dokonując analizy powodów, dla których Komisja uznała, że środek polegający na zrównaniu opłat nie stanowił korzyści działającej selektywnie oraz że nie naruszał zasady niedyskryminacji.

- 65 Sąd w pierwszej instancji nie dokonał błędnego zastosowania prawa w trakcie badania motywów Komisji, aby ocenić, czy zostały one określone na podstawie wystarczających informacji, oraz aby wykluczyć istnienie poważnych trudności.
- 66 Co więcej, w odwołaniu same wnoszące odwołanie uznały, że Sąd słusznie, w pkt 93 zaskarżonego wyroku, wywiódł z orzecznictwa, że „należy zbadać argumenty przedstawione przez skarżące w stosunku do [spornej] decyzji dotyczące istnienia poważnych trudności. W rzeczywistości gdyby takie trudności pojawiły się, można by było stwierdzić nieważność decyzji jedynie na tej podstawie, że nie zostało przeprowadzone kontradykcyjne i pogłębione badanie przewidziane przez traktat, nawet jeśli nie wykazano, że ocena merytoryczna dokonana przez Komisję zawierała błędy co do prawa i co do okoliczności faktycznych”.
- 67 W każdym razie łączne zbadanie obu zarzutów skargi wymagało, by Sąd nie ograniczał się wyłącznie do oceny istnienia poważnych trudności, ale ustosunkował się również do argumentów podniesionych przez wnoszące odwołanie w uzasadnieniu drugiego zarzutu, zmierzającego do stwierdzenia nieważności decyzji, dotyczącego zasadności oceny Komisji.
- 68 Należy stwierdzić w tym zakresie, że zastąpienie motywów, na które powołują się wnoszące odwołanie, nie stanowi w rzeczywistości nic innego jak odpowiedź na ich argumenty.
- 69 Tym samym po pierwsze, argument wnoszących odwołanie, jakoby Sąd zastąpił własnym tokiem wnioskowania uzasadnienie spornej decyzji, gdy w pkt 105, 109 i 110 zaskarżonego wyroku stwierdził, że usługi UMTS mają wartość rynkową, jest bezpodstawny.

- 70 W rzeczywistości bowiem i jak wynika z przytoczonego pkt 105 zaskarżonego wyroku oraz jak w pkt 222 opinii stwierdziła rzecznik generalna, przeciwne stanowisko — w szczególności argument, że usługi te nie mają wartości gospodarczej — Komisja zajęła dopiero podczas rozprawy przed Sądem. Tymczasem decyzja Komisji opierała się na innych argumentach. W tych okolicznościach nie sposób podtrzymać, by Sąd w pierwszej instancji zastąpił uzasadnienie Komisji swoim własnym wnioskowaniem.
- 71 Po drugie, taka sama sytuacja zachodzi w odniesieniu do twierdzenia, jakoby Sąd zastąpił własną oceną uzasadnienie zaskarżonej decyzji, gdy w pkt 113–121 zaskarżonego wyroku uznał, że Orange i SFR skorzystały z potencjalnej tymczasowej korzyści wynikającej z faktu wcześniejszego udzielenia im licencji.
- 72 W istocie bowiem nawet gdyby założyć, że ustosunkowując się do argumentu wnoszących odwołanie, Sąd doszedł do odmiennego wniosku niż zawarte w spornej decyzji rozstrzygnięcie Komisji, to nie zmienia to faktu, że w pkt 123–125 zaskarżonego wyroku, Sąd tytułem uzupełnienia i nie dokonując zamiany uzasadnień, utrzymał tę motywację, zgodnie z którą niezrealizowanie korzyści działającej selektywnie wynikało z zastosowania wspólnotowych ram legislacyjnych w dziedzinie usług telekomunikacyjnych.
- 73 Po trzecie, nie sposób również zgodzić się z podniesionym przez wnoszące odwołanie argumentem, jakoby Sąd zastąpił swą własną oceną uzasadnienie Komisji, gdy w pkt 131 i 132 zaskarżonego wyroku uznał, że Orange i SFR z jednej strony i Bouygues Télécom z drugiej strony nie znajdowały się w podobnej sytuacji ze względu na fakt, że ostatnia ze spółek ponosiła ryzyko, że nie będzie mogła uruchomić swoich usług UMTS lub że będzie mogła uruchomić je dopiero z opóźnieniem.
- 74 Należy stwierdzić w tym względzie, że sporna decyzja wyłączyła wszelką możliwość dyskryminacji, nie ze względu na podobieństwo sytuacji trzech zainteresowanych operatorów, ale poprzez stosowanie wspólnotowych ram legislacyjnych w dziedzinie

usług telekomunikacyjnych, które wymagały przyjęcia danego rozwiązania przez władze francuskie. W konsekwencji fakt, czy operatorzy ci znajdowali się, czy też nie znajdowali się w podobnej sytuacji, nie był okolicznością, która mogła wpłynąć na pozycję Komisji, jeśli chodzi o obciążające ich ryzyko.

75 Po czwarte i ostatnie, twierdzenie, jakoby w ramach analizy różnych możliwości otwierających się przed władzami francuskimi i ich wpływu na równość traktowania licencjobiorców, zawartej w pkt 137–157 zaskarżonego wyroku, Sąd nie zastąpił uzasadnienia Komisji swoim własnym, jest również pozbawione zasadności.

76 W rzeczywistości, zgodnie z uwagami rzecznik generalnej z pkt 225 jej opinii Komisja wzięła pod uwagę te opcje już w spornej decyzji, a w związku z tym Sąd nie zastąpił uzasadnienia Komisji swoim własnym.

77 Mając na uwadze powyższe uwagi, należy stwierdzić, że nawet jeśli Sąd w ramach badania niektórych argumentów podniesionych przez wnoszące odwołanie w pierwszej instancji doszedł do odmiennych wniosków niż Komisja w spornej decyzji, żadne z rozważań Sądu nie może podważyć jej zasadności ani wykazać istnienia poważnych trudności.

78 Drugi z zarzutów powołanych w uzasadnieniu odwołania winien zostać zatem oddalony jako bezzasadny.

W przedmiocie zarzutu czwartego, opartego na błędnym stosowaniu art. 87 WE

79 Zarzut czwarty, który należy zbadać przed rozpoznaniem zarzutu trzeciego, jest podzielony na dwie części.

W przedmiocie pierwszej i drugiej części zarzutu czwartego

— Argumentacja stron

80 W ramach pierwszej części tego zarzutu wnoszące odwołanie twierdzą, że Sąd błędnie zastosował prawo, wywodząc, że w niniejszej sprawie wyjątek oparty na strukturze systemu czynił nieuchronnym umorzenie przez państwo francuskie wierzytelności wobec Orange i SFR. W rzeczywistości jako że struktura systemu wymagała poszukiwania jak największej liczby operatorów, władze francuskie mogły bądź ponownie wszcząć całą procedurę ab initio, bądź — jak to się stało w niniejszej sprawie — ogłosić nowy przetarg.

81 Jakkolwiek w tym ostatnim przypadku władze te miały obowiązek zastosować inne warunki gospodarcze. W rzeczywistości, wbrew temu, co orzekł Sąd, nie spowodowało to żadnej dyskryminacji, ponieważ pierwotni licencjodawcy nie znajdowali się w identycznej sytuacji z licencjodawcami, którzy zostaliby wyłonieni w wyniku nowego przetargu. Z jednej strony bowiem licencjodawcy ci zostali zapewnieni, że zachowają swe licencje na UMTS bez możliwości ich cofnięcia z powodu pojawienia się nowych oferentów, a z drugiej strony posiadali oni oczywistą przewagę ze względu na wcześniejsze uzyskanie licencji.

82 W opinii Orange i SFR ta część zarzutu czwartego jest niedopuszczalna, ponieważ zmierza do dokonania nowej oceny zarzutów podniesionych w pierwszej instancji.

83 W każdym razie Komisja, Republika Francuska, SFR i Orange twierdzą, że Sąd zbadał inne opcje rozważane przez władze francuskie i stwierdził w odniesieniu do konieczności przestrzegania nie tylko zasad równości traktowania i ochrony swobodnej konkurencji, ale również terminu z dnia 1 stycznia 2002 r. przewidzianego w art. 3 ust. 1 decyzji nr 128/1999, że opcja ostatecznie przyjęta przez władze francuskie była jedyną pozwalającą na zapewnienie poszanowania przywołanych zasad, a tym samym wydawała się „nieunikniona”.

84 W ramach drugiej części zarzutu czwartego wnoszące odwołanie podnoszą, że Sąd wielokrotnie błędnie stosował prawo, stwierdzając, że korzyść działająca selektywnie na rzecz Orange i SFR nie miała miejsca.

— Ocena Trybunału

85 Należy na wstępie wskazać, że niedopuszczalne są dwa argumenty podniesione przez wnoszące odwołanie na poparcie twierdzenia, że nałożenie na Orange i SFR opłat UMTS w kwocie odmiennie niż wymagana od Bouygues Télécom nie spowodowało dyskryminacji pierwszych licencjoholców.

86 Z art. 225 WE, art. 58 akapit pierwszy statutu Trybunału Sprawiedliwości oraz art. 112 § 1 lit. c) regulaminu Trybunału wynika, że odwołanie musi dokładnie wskazywać zakwestionowane części wyroku, którego uchylenie ma na celu, oraz zawierać

argumenty prawne, które szczegółowo uzasadniają to żądanie (postanowienie z dnia 11 listopada 2003 r. w sprawie C-488/01 P Martinez przeciwko Parlamentowi, Rec. s. I-13355, pkt 40; wyrok z dnia 11 września 2007 r. w sprawie C-227/04 P Lindorfer przeciwko Radzie, Zb.Orz. s. I-6767, pkt 45, i przytoczone tam orzecznictwo).

- 87 W uzasadnieniu pierwszego z tych dwóch argumentów, zgodnie z którym Orange i SFR zostały zapewnione, że utrzymają udzielone im licencje, bez możliwości ich podważenia przez innych oferentów, wnoszące odwołanie nie powołują się na naruszenie prawa w części uzasadnienia zaskarżonego wyroku, w szczególności jego pkt 144, w którym Sąd uznał, że trzech operatorzy znajdują się w podobnej sytuacji.
- 88 Co do drugiego z przywołanych argumentów, zgodnie z którym SFR i Orange skorzystały na wcześniejszym uzyskaniu licencji, pozostaje również stwierdzić, że wnoszące odwołanie nie przedstawiają żadnego argumentu, który byłby zdolny podważyć ocenę dokonaną w tym zakresie przez Sąd, w szczególności w pkt 115–122 zaskarżonego wyroku.
- 89 Co się tyczy innych argumentów podniesionych w ramach drugiej części zarzutu czwartego, należy podnieść, że wbrew twierdzeniom Orange i SFR nie ograniczają się one do powtórzenia argumentów powołanych w pierwszej instancji, ale są w rzeczywistości skierowane przeciwko istotnej części uzasadnienia zaskarżonego wyroku, głównie pkt 108–111, a tym samym są dopuszczalne.
- 90 Odnosząc się do zasadności tych argumentów, należy przypomnieć, że Sąd stwierdził w pkt 108 zaskarżonego wyroku, iż dyrektywa 97/13 i decyzja nr 128/1999 pozostawiają państwom członkowskim swobodę w wyborze procedury udzielania licencji, jeśli tylko przestrzegane są zasady wolnej konkurencji i równego traktowania.

- 91 Sąd wywiódł stąd, nie napotykając sprzeciwu ze strony wnoszących odwołanie, że państwa członkowskie mogą optować za procedurą selekcji porównawczej, istotne jest jednak, by operatorzy byli traktowani w taki sam sposób, w szczególności w zakresie opłat.
- 92 W niniejszej sprawie władze francuskie, korzystając ze służącego im zakresu swobodnej oceny, zdecydowały o udzieleniu licencji UMTS właśnie w drodze selekcji porównawczej. Jak stwierdza Sąd w pkt 12 zaskarżonego wyroku, wyłącznie z powodu częściowego niepowodzenia pierwszego przetargu, który uniemożliwił udzielenie dostatecznej liczby licencji, aby zapewnić rzeczywistą konkurencję na rynku usług telekomunikacyjnych, władze francuskie znalazły się w sytuacji wymagającej poszukiwania innych licencjodawców.
- 93 W takiej sytuacji wymienione władze miały przed sobą trzy możliwości, mianowicie wszcząć procedurę ab initio, wystosować uzupełniający przetarg, nie zmieniając z mocą wsteczną kwoty opłat UMTS należnych od Orange i SFR lub też ogłosić przetarg z działającą wstecz zmianą wysokości opłat.
- 94 W tych okolicznościach, tak jak orzekł Sąd w pkt 141 zaskarżonego wyroku, opcja, by wszcząć procedurę ab initio, naruszyłaby obowiązek przestrzegania terminu z dnia 1 stycznia 2002 r., ustanowionego w art. 3 ust. 1 decyzji nr 128/1999, jako końcowego terminu transpozycji dyrektywy 97/13 do porządku prawnego państw członkowskich w zakresie skoordynowanego i stopniowego wprowadzenia na ich terytorium usług UMTS. W ten sposób — jak słusznie wskazał Sąd w pierwszej instancji w pkt 144 i 145 tego wyroku — opcja polegająca na wymaganiu od Orange i SFR uiszczenia opłat znacznie wyższych niż opłaty wymagane od Bouygues Télécom, w sytuacji gdy ci trzej operatorzy nie mieli z powodów niewynikających wyłącznie z ich woli dostępu do rynku, a licencje były identyczne, stanowiłaby dyskryminację względem Orange i SFR.

- 95 Innym słowy, zastosowanie jednej z dwóch opcji uniemożliwiłoby władzom francuskim przestrzeganie prawa wspólnotowego.
- 96 W tych warunkach, w ramach opcji ostatecznie wybranej przez te władze umorzenie spornych wierzytelności wynikające z zastosowania środka polegającego na wyrównaniu z mocą wsteczną opłat UMTS należnych od Orange i SFR do poziomu opłat wymaganych od Bouygues Télécom było nieuniknione.
- 97 W istocie bowiem, w momencie zajścia okoliczności leżących u podstawy sporu, z jednej strony wyłącznie ta opcja mogła zmniejszyć ryzyko opóźnionego uruchomienia usług UMTS, gwarantując przy tym udzielenie w terminie przewidzianym w art. 3 ust. 1 decyzji nr 128/1999 przynajmniej dwóch licencji. Z drugiej strony opcja ta pozwalała również na uniknięcie sytuacji, w której ci trzej operatorzy ponosiliby skutki dyskryminacji, skoro wyrównanie opłat miało na celu właśnie uwzględnienie faktu, że w momencie udzielenia licencji Bouygues Télécom żaden z operatorów z powodów niezależnych od ich woli nie miał dostępu do rynku, z tym skutkiem, iż ich sytuacja była porównywalna.
- 98 Wynika stąd, że w tych okolicznościach Sąd nie zastosował błędnie prawa, orzekając, że ramy wspólnotowe w dziedzinie usług telekomunikacyjnych, a w szczególności zasada niedyskryminacji, wymagałyby, aby władze francuskie wyrównały opłaty należne od Orange i SFR z opłatami wymaganymi od Bouygues Télécom.
- 99 W konsekwencji należy uznać pierwszą część zarzutu czwartego za bezzasadną.
- 100 Jako że pierwsza część zarzutu czwartego winna zostać oddalona, drugą część tego zarzutu należy uznać za niemającą znaczenia dla sprawy.

- 101 Należy przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem zakwalifikowanie danego środka jako pomocy wymaga spełnienia wszystkich przesłanek przewidzianych w art. 87 ust. 1 WE (zob. wyrok z dnia 15 lipca 2004 r. w sprawie C-345/02 Pearle i in., Zb.Orz. s. I-7139, pkt 32, i przytoczone tam orzecznictwo).
- 102 Artykuł 87 ust. 1 WE wymienia cztery przesłanki kumulatywne. Po pierwsze, musi to być pomoc państwa lub pomoc z zasobów państwowych. Po drugie, pomoc ta musi móc wpływać na wymianę handlową pomiędzy państwami członkowskimi. Po trzecie, musi przynosić korzyść osobom, którym jest przyznawana. Po czwarte, musi zakłócać lub zagrażać zakłóceniem konkurencji (ww. wyrok w sprawie Pearle i in., pkt 33, i przytoczone tam orzecznictwo).
- 103 Jak wynika z analizy pierwszej części zarzutu czwartego, Sąd w żaden sposób nie zastosował błędnie prawa, gdy w pkt 111 zaskarżonego wyroku orzekł, że w niniejszej sprawie rezygnacja z zasobów państwowych nie mogła stanowić dowodu na istnienie pomocy państwa, ponieważ umorzenie wierzytelności wobec Orange i SFR było nieuniknione z uwagi na strukturę systemu.
- 104 Wynika stąd, że w niniejszej sprawie pierwsza z przesłanek wymienionych w pkt 102 niniejszego wyroku, konieczna w celu stwierdzenia istnienia pomocy państwa, nie została spełniona.
- 105 Dlatego też druga część zarzutu czwartego dotycząca istnienia korzyści na rzecz Orange i SFR nie może w każdym razie podważyć zasadności rozstrzygnięcia Sądu w przedmiocie istnienia pomocy państwa w niniejszej sprawie.

W przedmiocie części trzeciej zarzutu czwartego

— Argumentacja stron

- 106 W trzeciej części zarzutu czwartego wnoszące odwołanie twierdzą, że Sąd naruszył prawo, stosując zasadę niedyskryminacji.
- 107 Twierdzą one na wstępie, że Orange i SFR z jednej strony i Bouygues Télécom z drugiej nie znajdowały się w takiej samej sytuacji w momencie, w którym przystąpiono do zrównania opłat, mając przy tym na uwadze fakt, że licencje UMTS dotyczyły wykonywania działalności w różnych okresach czasu. Ponadto zmiana kryteriów udzielania licencji była niemożliwa z prawnego punktu widzenia, zarówno ze względu na zasadę nienaruszalności udzielania licencji w ramach procedur przetargowych, jak i dyrektywę 97/13. Wreszcie przestrzeganie celów przewidzianych dyrektywami wspólnotowymi, w szczególności dyrektyw 97/13, nie figuruje pośród wyczerpującego wykazu wyjątków przewidzianych w art. 87 ust. 2 WE.
- 108 Natomiast zdaniem Orange i Komisji, trzej licencjodawcy UMTS znajdowali się de facto w takiej samej sytuacji, skoro ani Orange, ani SFR nie mogły w sposób rzeczywisty korzystać z licencji. W tych okolicznościach zasada niedyskryminacji wymagała w nieunikniony sposób wyrównania z mocą wsteczną wysokości opłat. W każdym razie Orange kwestionuje dopuszczalność tej części zarzutu czwartego, ponieważ stosowanie zasady niedyskryminacji było już w oparciu o te same argumenty przedmiotem sporu przed Sądem.
- 109 Odnosząc się do zgodności z prawem warunków udzielenia licencji, Komisja podnosi z jednej strony, że Sąd stwierdził, iż zasada nienaruszalności udzielonych licencji nie figuruje ani w dyrektywie, ani w żadnym innym obowiązującym przepisie prawa wspólnotowego. W każdym razie zdaniem Orange zasada ta może podważyć zobowiązanie do przestrzegania zasady niedyskryminacji. Z drugiej strony, w opinii

Komisji, SFR i Orange możliwość zmiany warunków udzielenia licencji jest wyraźnie przewidziana w dyrektywie 97/13. Republika Francuska podnosi w tym względzie, że tego rodzaju zmiana była nie tylko możliwa, ale nawet wymagana w rozumieniu art. 11 ust. 2 przywołanej dyrektywy, zgodnie z którym opłaty nie mogą mieć charakteru dyskryminującego.

- 110 Wreszcie Komisja, Republika Francuska, SFR i Orange twierdzą, że Sąd nie uznał, by dyrektywa 97/13 była wyjątkiem, dołączając ją do wyjątków przewidzianych w art. 87 ust. 2 WE od zakazu stosowania pomocy niezgodnej z wolnym rynkiem przewidzianym w art. 87 ust. 1 WE.

— Ocena Trybunału

- 111 Odnosząc się w pierwszej kolejności do argumentu wnoszących odwołanie, zgodnie z którym Sąd błędnie uznał, że Orange i SFR z jednej strony, a Bouygues Télécom z drugiej znajdowały się w takiej samej sytuacji, należy stwierdzić, że wbrew twierdzeniom Orange argument ten jest dopuszczalny.
- 112 Należy przypomnieć w tym względzie, że w sytuacji gdy wnoszący odwołanie kwestionuje interpretację lub zastosowanie przez Sąd prawa wspólnotowego, okoliczności prawne rozpatrywane w pierwszej instancji mogą ponownie stanowić przedmiot sporu w ramach odwołania (zob. wyrok z dnia 13 lipca 2000 r. w sprawie C-210/ P Salzgitter przeciwko Komisji, Rec. s. I-5843, pkt 43). Gdyby bowiem wnoszący odwołanie nie mógł oprzeć odwołania na zarzutach i argumentach podniesionych przed Sądem, postępowanie odwoławcze pozbawione byłoby częściowo sensu (zob. w szczególności wyrok z dnia 6 marca 2003 r. w sprawie C-41/00 P Interporc przeciwko Komisji, Rec. s. I-2125, pkt 17; ww. postanowienie w sprawie Martinez przeciwko Parlamentowi, pkt 39).

- 113 Argument dotyczący identycznej sytuacji trzech zainteresowanych operatorów odpowiada takim wymogom, ponieważ zmierza on dokładnie do zakwestionowania dokonanej przez Sąd analizy zasady niedyskryminacji.
- 114 Odnosząc się do istoty sprawy, należy również podkreślić, że — jak przypominają wnoszące odwołanie — dyskryminacja może polegać wyłącznie na stosowaniu różnych zasad do porównywalnych sytuacji lub też na stosowaniu tej samej zasady do różnych sytuacji (wyroki: z dnia 14 lutego 1995 r. w sprawie C-279/93 Schumacker, Rec. s. I-225, pkt 30; z dnia 18 grudnia 2007 r. w sprawie C-341/05 Laval un Partneri, Zb.Orz. s. I-11767, pkt 115).
- 115 W niniejszej sprawie wcześniejsze udzielenie Orange i SFR licencji UMTS uzasadniało lub nawet wymagałoby ustalenie należnych opłat na wyższym poziomie od opłat należnych od Bouygues Télécom, jedynie wówczas, gdy wartość gospodarcza tych licencji już ze względu na sam fakt ich wcześniejszego udzielenia mogła być uważana za wyższą od wartości licencji udzielonej tej spółce.
- 116 Jest jednak jasne, że nie zachodzi to w tym przypadku.
- 117 W istocie bowiem jak stwierdził Sąd w pkt 116 zaskarżonego wyroku, Orange i SFR nie mogły korzystać z licencji, które zostały im udzielone.
- 118 Jak słusznie przypomniał Sąd w pkt 100 i 110 zaskarżonego wyroku, mimo że prawdą jest, że licencja ma wartość gospodarczą, wartość ta zależy od momentu uzyskania przez każdego z zainteresowanych operatorów dostępu do rynku (zob. także wyrok z dnia 22 maja 2003 r. w sprawie C-462/99 Connect Austria, Rec. s. I-5197, pkt 93).

- 119 Innymi słowy, wartość gospodarcza licencji wynika w szczególności z możliwości, jaką dysponuje licencjobiorca, aby powołać się na prawa z licencji tej wynikające, mianowicie jak w niniejszej sprawie możliwość zajmowania odpowiedniego publicznego zakresu radiowego w celu wykorzystywania technologii UMTS.
- 120 Tak jak Sąd stwierdził w pkt 116 zaskarżonego wyroku bez sprzeciwu ze strony wnoszących odwołanie w ramach niniejszego postępowania, nie budzi wątpliwości, że w dniu udzielenia licencji Bouygues Télécom, tj. w dniu 3 grudnia 2002 r. Orange i SFR nie mogły jeszcze uruchomić swych usług UMTS, a zatem korzystania z licencji ze względów niezależnych od ich woli, mianowicie problemów związanych z technologią UMTS i warunków gospodarczych niesprzyjających jej rozwojowi. W konsekwencji wartość licencji udzielonych Orange i SFR nie mogła być jedynie ze względu na ich wcześniejsze udzielenie większa od wartości licencji udzielonej Bouygues Télécom.
- 121 Poza tym w pkt 119–121 zaskarżonego wyroku Sąd odrzucił również argumenty skarżących, czego nie kwestionują wnoszące odwołanie w ramach niniejszego postępowania, zmierzające do wykazania, że wcześniejsze udzielenie licencji Orange i SFR nadało im przewagę, jeśli chodzi o pierwszeństwo w nabywaniu terenów, wizerunek znaku towarowego i zdobycie części rynku.
- 122 Stąd też fakt, że licencje zostały udzielone trzem zainteresowanym operatorom w różnych terminach, nie uprawnia wniosku, że Orange i SFR w dniu udzielenia licencji Bouygues Télécom znajdowały się w innej sytuacji z punktu widzenia celu dyrektywy 97/13, tj. zapewnienia, że operatorzy mają dostęp do rynku usług UMTS na takich samych zasadach.
- 123 W konsekwencji Sąd nie naruszył prawa, orzekając, że trzech zainteresowanych operatorów znajdowało się w takiej samej sytuacji.

124 Ustosunkowując się w następnej kolejności do istnienia zasady nienaruszalności kryteriów udzielenia licencji, na którą powołują się wnoszące odwołanie, należy po pierwsze stwierdzić, że wbrew temu, co twierdzą wnoszące odwołanie, Trybunał w pkt 60 wyroku z dnia 7 grudnia 2000 r. w sprawie C-324/98 *Telaustria i Telefonadress*, Rec. s. I-10745 ograniczył się do potwierdzenia, że podmioty zamawiające mają obowiązek przestrzegać zasady niedyskryminacji, nawet jeśli prowadzi to do zawierania umów, które są wyłączone z zakresu zastosowania dyrektywy Rady 93/38/EWG z dnia 14 czerwca 1993 r. koordynującej procedury udzielania zamówień publicznych przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i telekomunikacji (Dz.U. L 199, s. 84), nie ustalając jednak w żaden sposób istnienia zasady nienaruszalności kryteriów udzielenia licencji.

125 Po drugie, jak wskazała rzecznik generalna w pkt 192 opinii, art. 11 ust. 2 dyrektywy 97/13 przewiduje, że wysokość opłat powinna uwzględniać w szczególności konieczność wspierania rozwoju innowacyjnych usług oraz konkurencji. Nie jest przedmiotem sporu w niniejszej sprawie fakt, że gdyby władze francuskie nie ustanowiły środka zrównania wysokości opłat UMTS, ponosiłyby poważne ryzyko wycofania ofert przez Orange i SFR. Stąd też właśnie w celu zapewnienia rozwoju konkurencji opłaty należne od dwóch pierwszych licencjohorców zostały zmienione, aby dostosować je do poziomu opłat obciążających Bouygues Télécom.

126 Wreszcie tak samo bezpodstawny jest argument, jakoby Sąd naruszył prawo, uznając, że dyrektywa 97/13 wprowadziła wyjątek od art. 87 ust. 1 WE, który powiększył katalog wyłączeń pierwotnie przewidziany w art. 87 ust. 2 WE.

127 W istocie bowiem jak wskazała rzecznik generalna w pkt 196 opinii, należy przypomnieć, że art. 87 ust. 2 WE przewiduje wyjątki od zasady niezgodności pomocy państwa z traktatem.

128 Stwierdzając w szczególności w świetle dyrektywy 97/13, że środek polegający na zrównaniu wysokości opłat należnych od Orange i SFR nie stanowi pomocy państwa,

Sąd nie mógł rozszerzyć zakresu art. 87 ust. 2 WE, ponieważ przepis ten ma zastosowanie do środków stanowiących pomoc państwa.

- 129 Nie sposób zgodzić się z żadną z trzech części zarzutu czwartego, wobec czego zarzut ten podlega oddaleniu.

W przedmiocie zarzutu trzeciego opartego na błędnej kwalifikacji prawnej okoliczności faktycznych

- 130 Zarzut trzeci podniesiony przez wnoszące odwołanie, oparty na jakoby błędnej kwalifikacji prawnej okoliczności faktycznych, również dzieli się na trzy części.

- 131 SFR i Republika Francuska kwestionują w pierwszej kolejności dopuszczalność tego zarzutu w zakresie, w jakim w poszczególnych swych częściach podważa on ocenę stanu faktycznego dokonaną przez Sąd.

W przedmiocie pierwszej części zarzutu trzeciego

— Argumentacja stron

- 132 W pierwszej części zarzutu trzeciego wnoszące odwołanie podnoszą, że uznając dwie następujące po sobie procedury przetargowe na udzielenie licencji UMTS za jedną i tę

samą procedurę, Sąd dokonał błędnej kwalifikacji prawnej okoliczności faktycznych. W szczególności stosując art. 11 dyrektywy 97/13, Sąd w pierwszej instancji winien był ograniczyć się do analizy sposobu, w jaki faktycznie przebiegała organizacja procedury, i winien był zatem stwierdzić, iż przeprowadzono dwie odrębne procedury. Na podstawie tego błędu Sąd doszedł do błędnego wniosku o braku dyskryminacji, stwierdzając, że sytuacja trzech operatorów ubiegających się o te licencje była podobna, podczas gdy w rzeczywistości była różna.

133 Komisja tytułem żądania głównego, tak jak Republika Francuska, SFR i Orange tytułem żądania ewentualnego, podnoszą, że Sąd był uprawniony, by uznać, że procedura udzielenia licencji UMTS stanowiła w rzeczywistości jedną i tę samą procedurę. W tym względzie to państwo członkowskie, SFR i Orange twierdzą, że odwołanie się do art. 11 dyrektywy 97/13 nie jest w niniejszej sprawie trafne.

134 W każdym razie, zdaniem Komisji, ta część zarzutu trzeciego nie ma znaczenia dla sprawy, ponieważ fakt, że miała miejsce tylko jedna procedura przetargowa, nie przesądza o ocenie przestrzegania zasady równości traktowania przez Sąd, skoro uwzględnił on nie tylko szczególne zasady organizacji przetargu, ale również jego wyniki. Poza tym twierdzi ona, że zasada niedyskryminacji winna być stosowana w odniesieniu do obu przetargów ujmowanych całościowo.

135 SFR uważa, że Sąd dokonał prawidłowej wykładni zasady równości traktowania, opierając się na kontekście wyłaniającego się rynku UMTS i stwierdzając, że żaden z zainteresowanych operatorów nie miał dostępu do tego rynku.

136 Wreszcie Komisja twierdzi, że w ramach nowej procedury przetargowej ci sami operatorzy uzyskali licencje UMTS na takich samych zasadach.

— Ocena Trybunału

- 137 Należy przypomnieć, że z art. 225 WE i z art. 58 akapit pierwszy statutu Trybunału Sprawiedliwości wynika, że odwołanie może dotyczyć jedynie kwestii prawnych i że jedynie Sąd jest właściwy do dokonywania ustaleń faktycznych — z wyjątkiem sytuacji, gdy nieprawidłowość jego ustaleń jest widoczna na podstawie dokumentów dołączonych do akt sprawy — oraz do oceny ustalonych okoliczności faktycznych. Ocena okoliczności faktycznych, z wyłączeniem przypadków wypaczenia przedstawionych Sądowi dowodów, nie stanowi kwestii prawnej, która jako taka poddana jest kontroli Trybunału (wyroki: z dnia 2 marca 1994 r. w sprawie C-53/92 P Hilti przeciwko Komisji, Rec. s. I-667, pkt 42; z dnia 21 czerwca 2001 r. w sprawach połączonych od C-280/99 P do C-282/99 P Moccia Irme i in. przeciwko Komisji, Rec. s. I-4717, pkt 78; z dnia 7 czerwca 2007 r. w sprawie C-362/05 P Wunenburger przeciwko Komisji, Zb.Orz. s. I-4333, pkt 66).
- 138 W niniejszej sprawie należy zwrócić uwagę na fakt, że Sąd, aby stwierdzić jedność procedury przetargowej, wbrew temu, co twierdzą wnoszące odwołanie, nie zastosował w żaden sposób art. 11 dyrektywy 97/13, który poza tym nie dostarcza żadnego kryterium prawnego pozwalającego na dokonanie oceny, czy procedura udzielania licencji jedną całością, czy też składa się z wielu następujących po sobie faz. W istocie bowiem Sąd ograniczył się do stwierdzenia z jednej strony w pkt 11 zaskarżonego wyroku, że procedura przetargowa miała na celu udzielenie licencji, a z drugiej strony w pkt 12, 14 i 15 tego wyroku do stwierdzenia, że władze francuskie, nie osiągając swego pierwotnego celu, tj. udzielenia czterech licencji, zorganizowały „dodatkowy przetarg”.
- 139 W ramach oceny tych okoliczności Sąd wywiódł w pkt 134 zaskarżonego wyroku, że „pomimo sposobu, w jaki faktycznie przebiegła organizacja procedury udzielania licencji UMTS, zapoczątkowan[a] w lipcu 2000 r. przez władze francuskie, stanowiła [ona] w rzeczywistości jedną procedurę”.
- 140 W tych okolicznościach kwestia, czy władze te zorganizowały jedną, czy dwie procedury, dotyczy dokonanej przez Sąd oceny okoliczności faktycznych, a nie jak twierdzą wnoszące odwołanie, kwestii prawnej związanej z kwalifikacją prawną okoliczności faktycznych w świetle art. 11 dyrektywy 97/13.

- ¹⁴¹ Wnoszące odwołanie nie twierdzą, że Sąd dokonał wypaczenia okoliczności faktycznych lub przedstawionych mu dowodów, wobec czego należy stwierdzić, że pierwsza część zarzutu trzeciego jest niedopuszczalna.

W przedmiocie drugiej części zarzutu trzeciego

— Argumentacja stron

- ¹⁴² W ramach drugiej części zarzutu trzeciego wnoszące odwołanie zarzucają Sądowi, że dokonał błędnej kwalifikacji prawnej okoliczności faktycznych, stwierdzając, iż sporne wierzytelności, które zostały umorzone przez państwo francuskie, miały niepewny charakter.

- ¹⁴³ W tym względzie wnoszące odwołanie podnoszą po pierwsze, że licencje UMTS zostały udzielone Orange i SFR w drodze dwóch zarządzeń z dnia 18 lipca 2001 r., tj. po upływie terminu z dnia 31 maja 2001 r., w którym możliwe było wycofanie oferty. Twierdzą one po drugie, że możliwość rezygnacji z licencji przez operatorów nie uprawnia wniosku, by sporne wierzytelności miały niepewny charakter, ponieważ zgodnie z utrwalonym orzecznictwem wierzytelność ma niepewny charakter jedynie wówczas, gdy jej powstanie jest uzależnione od realizacji zdarzenia przyszłego i niepewnego lub warunku zawieszającego.

- ¹⁴⁴ Komisja, Republika Francuska, SFR i Orange są zdania natomiast, że sporne wierzytelności miały charakter niepewny.

- 145 Podnoszą one w szczególności, że bez gwarancji, iż Orange i SFR będą korzystały z równego traktowania, zawartych w pismach ministra z dnia 22 lutego 2001 r. obie spółki prawdopodobnie wycofałyby złożone oferty, ponieważ termin przewidujący możliwość cofnięcia oferty w dniu tym jeszcze nie upłynął. Poza tym zdaniem Komisji przywołane wierzytelności, przed udzieleniem licencji wymienionym spółkom, zarządzeniami z dnia 18 lipca 2001 r., nie były jeszcze wymagalne.
- 146 Orange dodaje, że jeśli chodzi o zezwolenia na zajęcie publicznego zakresu radiowego, możliwość wycofania się po dniu 31 maja 2001 r. istniała nadal, ponieważ licencjohiorycy mogą w każdym czasie zrezygnować z licencji, a w konsekwencji przestać uiszczać wynikającą stąd opłatę.
- 147 W każdym razie w opinii Komisji, Republiki Francuskiej i Orange ta druga część zarzutu trzeciego nie ma znaczenia dla sprawy, ponieważ dotyczy nieistotnej części uzasadnienia zaskarżonego wyroku, jako że Sąd oparł swą ocenę, że umorzenie spornych wierzytelności nie stanowi pomocy państwa również na wyjątku dotyczącym struktury systemu.

— Ocena Trybunału

- 148 Należy przypomnieć, że zarzut skierowany przeciwko nieistotnemu motywowi orzeczenia Sądu nie może prowadzić do jego uchylecia i dlatego jest bezskuteczny (zob. w szczególności wyrok z dnia 28 czerwca 2005 r. w sprawach połączonych C-189/02 P, C-202/02 P, od C-205/02 P do C-208/02 P i C-213/02 P Dansk Rørindustri i in. przeciwko Komisji, Zb.Orz. s. I-5425, pkt 148, i przytoczone tam orzecznictwo).
- 149 Po pierwsze, jak wskazuje rzecznik generalna w pkt 131 opinii, mimo że w pkt 106 zaskarżonego wyroku Sąd uznał, że władze francuskie zrezygnowały z zasobów państwa o znacznej wartości, stwierdzając jednocześnie, że zasoby te miały niepewny charakter,

to jednak w pkt 111 tego wyroku Sąd orzekał, że „okoliczność, że państwo mogło zrezygnować z zasobów i że mogła z tego wyniknąć korzyść dla beneficjentów obniżki opłaty, nie wystarcza do spełnienia warunków istnienia pomocy państwa niezgodnej ze wspólnym rynkiem, biorąc pod uwagę szczególny charakter wspólnotowego prawa telekomunikacji w stosunku do powszechnego prawa z zakresu pomocy państwa. W rzeczywistości rezygnacja ze spornej tu wierzytelności była nieunikniona z uwagi na strukturę systemu, poza tym [...] wspomniana wierzytelność nie była pewna”.

150 Należy po drugie, przypomnieć również, że z powodów powołanych w pkt 87–95 niniejszego wyroku zarzut wnoszących odwołanie skierowany przeciwko uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, a dotyczący struktury systemu w kontekście umorzenia wierzytelności państwa, nie był zasadny.

151 W tych okolicznościach, zakładając nawet, że choćby argumenty wnoszących odwołanie, jakoby Sąd błędnie uznał sporne wierzytelności za niepewne, były dopuszczalne i zasadne, należy stwierdzić, że tego rodzaju błąd, w sytuacji gdy jego istnienie zostałoby wykazane, nie jest w stanie w każdym razie podważyć wniosku, do którego doszedł Sąd w pkt 11 zaskarżonego wyroku.

152 Należy zatem oddalić drugą część zarzutu trzeciego jako niemającą znaczenia dla sprawy.

W przedmiocie trzeciej części zarzutu trzeciego

— Argumentacja stron

- 153 W ramach trzeciej części zarzutu trzeciego wnoszące odwołanie twierdzą, że Sąd wypaczył treść pism ministra z dnia 22 lutego 2001 r., orzekając, że pisma te dotyczą obietnicy „równego traktowania” z innymi operatorami, podczas gdy w rzeczywistości gwarancja dotyczyła wyłącznie „sprawiedliwego traktowania”. Zobowiązanie ministra do zapewnienia sprawiedliwego traktowania nie może stanowić obietnicy wyrównania z mocą wsteczną kwoty opłat należnych od pierwszych licencjodawców UMTS do wysokości opłat wynikających z licencji udzielonych później. Tego rodzaju wypaczenie treści omawianych pism obciąża całość zaskarżonego wyroku.
- 154 Zdaniem Komisji argument ten jest niedopuszczalny z tego względu, że kwestia równoznaczności semantycznej pojęć „sprawiedliwość” i „równość” jest argumentem nowym. Orange uważa, że argument ten jest niedopuszczalny z uwagi na fakt, że podważa on ocenę stanu faktycznego dokonaną przez Sąd.
- 155 W każdym razie Komisja jest zdania, podobnie jak twierdzi Orange tytułem zarzutu uzupełniającego, że ta część zarzutu trzeciego nie ma znaczenia dla sprawy, jako że obietnice ministrów nie zajmowały istotnej roli w ustaleniach i wnioskowaniu Sądu.
- 156 Tytułem uzupełnienia Komisja twierdzi, że wnoszące odwołanie nie zdołały wykazać błędności wniosku Sądu, że dwaj pierwsi licencjodawcy w rzeczywistości nie odnieśli żadnej korzyści. Republika Francuska i SFR twierdzą natomiast, że jest wykluczone, by Sąd dokonał wypaczenia treści tych pism.

— Ocena Trybunału

157 Jak twierdzi Komisja i Orange, ta część zarzutu trzeciego nie ma znaczenia dla sprawy.

158 W istocie bowiem jasno wynika z pkt 153 i 154 zaskarżonego wyroku, że Sąd oparł ocenę konieczności obniżenia przez władze francuskie wysokości opłat należnych od SFR i Orange na zasadzie równości traktowania, jak wymaga tego dyrektywa 97/13.

159 Innymi słowy, sąd w pierwszej instancji w żaden sposób nie uznał, by środek polegający na zrównaniu wysokości opłat był podyktowany zapewnieniami tych władz o „równym traktowaniu” wyrażonymi w pismach ministra z dnia 22 lutego 2001 r.

160 W konsekwencji nawet zakładając, że argument wnoszących odwołanie, zgodnie z którym Sąd wypaczył w oczywisty sposób treść pism, jeśli chodzi o omawiane zapewnienia, jest dopuszczalny i zasadny, nie zmienia to faktu, iż w każdym razie nie rodzi on żadnych konsekwencji dla zasadności zaskarżonego wyroku.

161 Stąd też mając na względzie orzecznictwo przytoczone w pkt 148 niniejszego wyroku, należy oddalić tę część zarzutu trzeciego.

162 Żaden z czterech podniesionych przez wnoszące odwołanie zarzutów nie może zostać przyjęty, wobec czego odwołanie należy oddalić jako w części niedopuszczalne, a w części bezzasadne.

W przedmiocie kosztów

- 163 Zgodnie z art. 69 § 2 regulaminu Trybunału, mającym zastosowanie do postępowania odwoławczego na podstawie art. 118 tego regulaminu, kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę.
- 164 Ponieważ Komisja, Orange i SFR wniosły o obciążenie wnoszących odwołanie kosztami postępowania, a przegrały one sprawę, należy obciążyć je kosztami postępowania.
- 165 W myśl art. 69 § 4 tego regulaminu, mającego także zastosowanie do postępowania odwoławczego na podstawie art. 118 regulaminu, należy orzec, że państwa członkowskie — interwenienci — pokrywają własne koszty. Dlatego Republika Francuska pokryje własne koszty.

Z powyższych względów Trybunał (pierwsza izba) orzeka, co następuje:

- 1) Odwołanie zostaje oddalone.**
- 2) Bouygues SA i Bouygues Télécom SA zostają obciążone kosztami postępowania.**
- 3) Republika Francuska pokrywa własne koszty.**

Podpisy